

Landets fylkesmenn

Deres ref.:
Saksbehandler: MIA
Vår ref.: 09/3537
Dato: 18.06.2009

Delegasjon av myndighet til å dispensere fra forskrift om den faglige ansvarlige for vedtak i det psykiske helsevernet - Oppdatert delegasjonsbrev som følge av forskriftsendring ikraft 1.1.2007

Bakgrunnen for oppdateringen

I brev fra daværende Sosial- og helsedirektoratet av 12.05.05, ble adgangen til å dispensere fra *Forskrift om den faglig ansvarlige for vedtak i det psykiske helsevernet, 1. des. 2000, nr. 1219* (heretter forskriften), delegert til landets fylkesmenn, i medhold av daværende § 6 i forskriften. I delegasjonsbrevet gis det nærmere føringer for rekkevidden og utøvelsen av dispensasjonsadgangen. Blant annet presiseres at delegasjonsadgangen gjelder både §§ 3 og 4, og § 5.

Med virkning fra 1.1.07, ble det gjort endringer i forskriften som har ført til at henvisningene til tidligere § 4, § 5 og § 6 i delegasjonsbrevet av 12.5.05 ikke lenger korresponderer med forskriftens faktiske utforming.

Helsedirektoratet har derfor funnet grunn til å utarbeide et nytt delegasjonsbrev for å bringe det formelle delegasjonsgrunnlaget i tråd med forskriften slik den i dag lyder.

Dette delegasjonsbrevet kommer således til erstatning for ovennevnte delegasjonsbrev av 12.5.05.

Delegasjon av myndighet til å dispensere

I forskriften § 5 er (Sosial- og) Helsedirektoratet eller den de bemyndiger tillagt myndigheten til å dispensere fra forskriften. Med hjemmel i denne bestemmelsen delegerer direktoratet med dette myndigheten til å dispensere fra forskriftens § 3 *Faglig ansvarlig for vedtak i psykisk helsevern* til fylkesmannen.

Nærmere om reglene om dispensasjon

Som hovedregel kan en person bare være faglig ansvarlig når kravene i forskriftens

Helsedirektoratet • «Soa_Navn»

«Sse_Navn»

«Sbr_Navn», tlf.: «Sbr_Tlf»

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

§ 3 er oppfylt. I noen tilfeller kan imidlertid disse kravene være vanskelig å oppfylle, og dette er bakgrunnen for at det er gitt dispensasjonsadgang.

Behovet for dispensasjon vil vanligvis skyldes en forbigående mangel på kvalifisert personell. Årsaken til dette kan være at det i noen tilfelle er vanskelig å få tilsatt personer som oppfyller forskriftens krav. Samtidig kan avdelingen ha leger eller psykologer som er kommet så langt i ferdigstillelsen av sin spesialistutdanning at det bare gjenstår kort tid eller bare formalia før de vil fylle forskriftens krav, slik at det må anses som uhensiktsmessig å kreve at det må tilsettes kvalifisert personell. Det kan også være at man har ansatt en person som fyller forskriftens krav, men at denne ikke kan tiltre stillingen før om en viss tid.

På generelt grunnlag vil direktoratet understreke at en søknad om dispensasjon bør inneholde fyldige opplysninger om den det søkes om dispensasjon for i tillegg til en solid begrunnelse for behovet for dispensasjon og for hvorfor forskriftens krav ikke kan oppfylles. Videre må det redegjøres for pasientantallet og bemanningssituasjonen ved institusjonen/avdelingen. Særlig viktig er det at det redegjøres for antallet vedtakskompetente, dvs. spesialister i psykiatri eller psykologi som fyller vilkårene i forskriften § 3.

Nærmere om utøvelsen av dispensasjonsadgangen

Direktoratet vil innledningsvis understreke viktigheten av at dispensasjonsvedtakene er så presise at det i minst mulig grad kan oppstå uklarhet om hva det gis dispensasjon til, og at muligheten for senere etterprøving sikres.

Som i delegasjonsbrevet av 12.5.05, anmoder direktoratet videre om at fylkesmannen i sine vedtak om dispensasjon fra § 3 som hovedregel krever at den som får dispensasjon ikke har mer enn 2 år igjen av sin spesialisering. Lavere krav en dette bør ikke stilles med mindre tungtveiende grunner taler for det. Vedkommende bør også ha erfaring fra tvungent psykisk helsevern. Videre bør det kreves at dispensasjonen skjer skriftlig, og at det skal framgå hvilke kvalifikasjoner den som får dispensasjon har og for hvilket tidsrom konstitueringen gjelder. I tillegg bør det kreves at dispensasjonen rapporteres til sykehusledelsen, og at kopi sendes til fylkesmannen og til kontrollkommisjonen.

Ved vurderingen av om dispensasjon skal gis, må det legges særlig vekt på hensynet til faglig forsvarlighet.

Tidligere praksis med hensyn til dispensasjon fra kravene til faglig ansvarlig for vedtak i det psykiske helsevernet vil fremdeles være relevant ved behandlingen av den enkelte dispensasjonssøknad.

Dispensasjon må ikke gis lengre gyldighet enn ett år. Det bør samtidig opplyses at det er forventet at institusjonen i løpet av dispensasjonsperioden arbeider for å få på plass nødvendig kompetent personell til å kunne fatte vedtak i tråd med forskriftens krav.

Vi ber om at direktoratet får tilsendt kopi av alle dispensasjoner som gis.

Tilbakemelding

Helsedirektoratet vurderer kontinuerlig om det er behov for oppdateringer, endringer eller utfyllende føringer til regelverket innenfor det psykiske helsevernet. Skulle fylkesmennene ha innspill om konkrete tiltak fra Helsedirektoratet i så måte, hører vi gjerne fra dere.

Vennlig hilsen

Ellinor F. Major e.f.
divisjonsdirektør

Anne-Grete Kvanvig

Dokumentet er godkjent elektronisk